

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสังคมไทยมีการพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ในทุก ๆ ด้านในช่วงห้าทศวรรษที่ผ่านมา อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในเชิงความยั่งยืนยังขาดภาวะสมดุล ยังมีปัญหาสำคัญที่จะต้องดูแลและแก้ไข บางเรื่องอยู่ในขั้นวิกฤติอันมีเหตุ ทั้งที่เกิดจากสภาพภายในสังคมและจากการคล้อยตามกระแสเทคโนโลยีในโลก ทั้งนี้เป็นประเด็นปัญหาใหญ่ๆ ที่ควรมีการทบทวนเพื่อให้เกิดความตระหนักรับรู้ร่วมกัน ผลจากวิกฤติเศรษฐกิจทำให้อัตราการว่างงานสูงขึ้นมีปัญหาทางสังคมอื่น ๆ ตามมา เช่น ปัญหาความยากจน ปัญหาเสพติด ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาครอบครัวแตกแยก เป็นต้น การจัดระเบียบใหม่ของโลกในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติ ที่มาพร้อมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้สร้างความรุนแรงในการแข่งขันมากขึ้น มีความจำเป็นที่จะต้องเสริมสร้างฐานความรู้ที่เข้มแข็งให้กับคนในประเทศ เพื่อให้สามารถปรับตัวรู้เท่าทัน ไม่ให้ตกอยู่ในฐานะผู้เสียเปรียบและทำให้ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมอย่างรุนแรง อันนำไปสู่ความขัดแย้งอย่างรุนแรงในสังคมมากยิ่งขึ้น ประกอบกับการวิจัยสำรวจคุณภาพการศึกษาของประชากรไทย พบว่า โดยเฉลี่ยคุณภาพการศึกษาต่ำลงและมีมาตรฐานค่อนข้างต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับอีกหลายประเทศในระดับเดียวกันดัง**ชินวรณ์ บุญยเกียรติ**^๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวว่ากระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) ได้รายงานสถานการณ์การศึกษาของประเทศไทยกับนานาชาติ จากการจัดอันดับของ International Institute for Management Development (IMD) ปี ๒๕๕๓ ซึ่งมี ๕๘ ประเทศทั่วโลกเข้ารับการประเมินจัดอันดับ โดยผลการประเมินการศึกษาในภาพรวมของไทยพบว่าอยู่ในอันดับที่ ๔๗ เท่ากับปี ๒๕๕๒ ซึ่งเมื่อเทียบกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกอาทิ จีน เกาหลี ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ฮังการี ไต้หวัน มาเลเซีย สิงคโปร์ ฟิลิปปินส์ อินเดีย และอินโดนีเซีย เป็นต้น ซึ่งไทยมีอันดับอยู่เหนือเพียงอินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ และอินเดีย ประกอบกับการศึกษาของประเทศขาดเอกภาพสถานศึกษาขาดอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการ การขาดการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน ชุมชน สถาบันทางสังคม สังคมไทยขณะนี้ตกอยู่ในกระแสบริโศก

^๑ ชินวรณ์ บุญยเกียรติ. “IMD ประเมินการศึกษาไทยเกือบรั้งท้ายที่ ๔๗ จาก ๕๘ ประเทศ” ASTV ผู้จัดการออนไลน์ <http://www.manager.co.th/QOL/ViewNews> (๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๕๓)

นิยมและวัตถุนิยมต่างเห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนมากกว่าส่วนรวม คนส่วนใหญ่ขาดความสามารถในการกลั่นกรองคัดสรรทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น สถาบันทาง ศาสนาซึ่งเคยเป็นแหล่งเรียนรู้ฝึกอบรมของบุตรหลาน และได้รับการยอมรับในฐานะที่พึ่งทางใจน้อยลง การดำเนินกิจกรรมทางศาสนาเน้นพิธีกรรมมากกว่าการเน้นหลักธรรม การพัฒนาสังคมไทยโดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นอันดับแรก ในขณะที่การพัฒนาระบบการศึกษาเป็นอันดับรองๆ ทำให้คุณภาพระบบการศึกษาของไทยดัง **เวิลด์อีโคโนมิคฟอรัม**^๒ (World Economic Forum:WEF) ได้เผยแพร่ผลการจัดอันดับความสามารถทางการแข่งขันนานาชาติ (Global Competitiveness Index : GCI) ประเมินตัวชี้วัดด้านคุณภาพของระบบการศึกษา (Quality of Education System) เพื่อพิจารณาว่าระบบการศึกษาของประเทศนั้นๆ สามารถตอบสนองความสามารถในการแข่งขันของประเทศได้หรือไม่ ในกลุ่มประเทศอาเซียนด้วยกัน ไทยอยู่ในอันดับ ๘ เท่า ปี ๒๐๑๒ เพียงแต่ลำดับประเทศเปลี่ยนไป เพราะปี ๒๐๑๒ ลาว และพม่ายังไม่มีการจัดอันดับ ในรายงานปีนี้ ๒๐๑๓ คุณภาพด้านการศึกษาของเราดีกว่าเพียงเวียดนามและพม่า ในภาพรวม เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอาเซียน ๑๐ ประเทศ ไทยต้องรีบพัฒนาอย่างเร่งด่วน ๓ ข้อ ได้แก่ อัตราเข้าเรียนประถม (อันดับที่ ๙) คุณภาพระบบการศึกษา (อันดับที่ ๘) คุณภาพประถมศึกษา (อันดับที่ ๗) ตามลำดับ คุณภาพของการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นอีกประเด็นที่เน้นย้ำว่าไทยต้องเร่งพัฒนา เนื่องจากมีคุณภาพที่ต่ำผิดปกติ และเมื่อประเทศไทยปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๕ กำหนดให้การบริหารและการจัดการศึกษาเป็นหมวดสำคัญหมวดหนึ่งที่จะต้องมีการปฏิรูปไปพร้อม ๆ กันกับการปฏิรูปด้านอื่น ๆ โดยวางระบบโครงสร้างการบริหารที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์เชื่อมโยงและส่งเสริมการปฏิรูปด้านอื่น ๆ ทุกด้าน ทั้งในส่วนที่รัฐจัดการศึกษาเอง และในส่วนที่ให้องค์กรประชาชนและทุกส่วนของสังคม เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ตลอดจนกำกับสนับสนุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งของรัฐ เอกชน ท้องถิ่น และบุคคลที่จัดการศึกษา^๓ ในสถานศึกษาจึงเป็นตัวจักรสำคัญในการปฏิรูปการศึกษา ช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นโดยเร่งด่วนและเป็นการแก้ไขที่ให้ผลอย่างยั่งยืน เป็นที่ยอมรับจากพ่อแม่ ผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าไปเรียนในสถานศึกษาด้วยความเชื่อว่า สถานศึกษาแห่งนั้นจะสามารถหล่อหลอมบุตรหลานของตนให้เป็นคนดี และประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ได้ ดังนั้น ภาระหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาจะมีมากหรือน้อย ขึ้นอยู่กับขนาดของสถานศึกษา ระดับชั้นของการจัดการศึกษา ผู้บริหารจึงเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพ

^๒ ธนวิธิดา วงศ์ประสงค์. “อันดับด้านการศึกษาไทยในเวทีโลกและอาเซียน ปี ๒๕๕๖”.สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน, <http://www.qlf.or.th/Home/Contents/749>

^๓ สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. **ปฏิรูปการศึกษา แนวทางสู่การปฏิบัติ**. (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่. ๒๕๔๕). หน้า ๕๑.

การศึกษา กำกับ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรให้สนองตอบนโยบายอย่างเต็มกำลังความสามารถและมีประสิทธิภาพ การบริหารสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จย่อมขึ้นอยู่กับปัจจัยหลากหลายและที่สำคัญคือ ผู้บริหารต้องมีความรู้ ความสามารถ มีความเข้าใจหลักบริหาร ต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ตลอดจนการมีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทุกด้าน ทั้งวิธีการทำงาน การปรับปรุงงานเพื่อคุณภาพของงานพร้อมทั้งแสวงหาความรู้ใหม่ๆ และสิ่งที่สำคัญอย่างหนึ่งในการบริหาร คือ การบริหาร ที่มีความสำคัญที่จะขาดไม่ได้และเป็นตัวแปรสำคัญในความสำเร็จและความล้มเหลว ดังนั้นเมื่อเข้ามาสู่องค์กรแล้ว ต้องมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งทางด้านความชำนาญในภาระหน้าที่ และความซื่อสัตย์ต่อหน่วยงานหรือองค์กร ภารกิจเหล่านี้จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษา เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานตามภารกิจ^๔

วิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งประกอบด้วยวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยเกษตรกรรมและเทคโนโลยี วิทยาลัยการอาชีพ วิทยาลัยการโรงแรมและท่องเที่ยว วิทยาลัยอุตสาหกรรมต่อเนื่อง วิทยาลัยการประมง วิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ต่างจัดเป็นสถานศึกษาที่มีการจัดการศึกษาสายอาชีพเพื่อสร้างกำลังคนระดับกลาง ซึ่งเป็นกำลังสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ การดำเนินการดังกล่าวต้องจัดการการศึกษาให้มีความทันสมัย ยืดหยุ่น และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน มุ่งเน้นการฝึกปฏิบัติจริงตามความพร้อมของผู้เรียนและศักยภาพของสถานศึกษา ผสานความร่วมมือกับสถานประกอบการในระบบ “โรงเรียน โรงงาน” มีการระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน รวมทั้งความร่วมมือในการจัดกิจกรรมและจัดหาทุนเพื่อพัฒนาการจัดอาชีวศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะทางวิชาชีพดังมาตรฐานการอาชีวศึกษา พุทธศักราช ๒๕๕๕ ข้อกำหนดที่ ๖.๑ การใช้ภาวะผู้นำและการมีวิสัยทัศน์ของผู้บริหารในการผสมผสานความร่วมมือของบุคลากรในสถานศึกษาและหน่วยงานหรือบุคคลภายนอก ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และตัวบ่งชี้ที่ ๓๙ ระดับคุณภาพการบริหารงานของผู้บริหารที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์และการมีส่วนร่วมของประชาคมอาชีวศึกษาด้วยความโปร่งใสตรวจสอบได้ โดยกำหนดให้ผู้บริหารสถานศึกษาบริหารงานตามนโยบายของหน่วยงานต้นสังกัด โดยใช้ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องและมีการประเมินผลการบริหารงาน และภาวะผู้นำของผู้บริหาร

^๔ กษปณญ์ สุทธิปัญญากุล, “ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขา กับพฤติกรรม การปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดชัยภูมิ”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๕๑). หน้า ๑๔

สถานศึกษาโดยคณะกรรมการสถานศึกษาหรือวิทยาลัย^๕ ซึ่งผู้บริหารต้องมีความสามารถในการคิดวางแผน ตรวจสอบการบริหารงานและการให้บริการวิชาชีพสู่ชุมชน รวมทั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง จะต้องเข้าใจอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพในการบริหารงาน ผู้บริหารในฐานะผู้นำที่พาองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายได้มากน้อยเพียงใดย่อมศึกษาได้จากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการบริหารงาน ได้แก่ บุคลากรของวิทยาลัย ดังนั้น ผู้บริหารต้องฝึกฝนอบรมตนเองให้มีความสามารถในการครองตน ครองคนและครองงานได้เป็นอย่างดีสามารถนำหลักธรรมคำสอนทางพุทธศาสนาที่เป็นศาสนาที่บุคลากรส่วนมากนับถือมาปฏิบัติและหลักธรรมที่สำคัญคือ หลักไตรสิกขา ประกอบด้วยศีล สมาธิ และปัญญา ดังที่พระธรรมปิฎก^๖ กล่าวว่า หลักการใหญ่ในการศึกษาของพุทธศาสนาแยกเป็นสามด้าน คือ พัฒนาด้านพฤติกรรมเรียกว่า ศีล พัฒนาด้านจิตใจเรียกว่า สมาธิ และพัฒนาด้านปัญญาเรียกว่า ปัญญา กล่าวโดยรวมแล้วองค์ประกอบแห่งความสำเร็จในการปฏิบัติงานมีอยู่สามประการ เรียกว่า “ไตรสิกขาของการบริหาร” คือ (๑) การครองตนและครองคนให้อยู่ในระเบียบวินัย เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายหรือบกพร่องต่องานราชการ ถือเป็นศีลสิกขาของการบริหาร (๒) การครองงาน คือ ความเอาใจใส่ต่อการกำกับ ติดตาม นิเทศ และประเมินผลเพื่อปรับปรุงให้บังเกิดผลสมบูรณ์ ถือเป็นจิตสิกขาหรือสมาธิของการบริหาร (๓) การปฏิบัติงานโดยยึดหลักวิชาการ คือ การใช้ความรู้ความเข้าใจที่ดีที่ถูกต้องเป็นหลักในการปฏิบัติ การเลือกใช้คนที่มีความเข้าใจในเรื่องนั้นเป็นผู้ปฏิบัติงาน ถือเป็นปัญญาสิกขาของการบริหาร^๗ หากพิจารณาแนวหลักไตรสิกขากับการปฏิบัติงานในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า ปัญหาขาดแคลนบุคลากร ครูผู้สอนที่มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ปัญหาครุภัณฑ์ที่ใช้ในการจัดการอาชีวศึกษาส่วนใหญ่เป็นครุภัณฑ์เก่าล้าสมัย ที่สำคัญครุภัณฑ์ใหม่ที่ได้รับ ส่วนมากจะไม่สามารถใช้สอนได้ เพราะไม่ตรงตามหลักสูตรรายวิชา ซึ่งสาเหตุหลักมาจากส่วนกลาง เป็นผู้จัดซื้อให้สถานศึกษาโดยไม่ได้พิจารณาความต้องการของสถานศึกษา ผู้จบการศึกษาในภาพรวมมีทักษะไม่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ^๘ นอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการนิเทศการเรียนการสอน

^๕ สำนักมาตรฐานการอาชีวศึกษาและอาชีพ. มาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน พ.ศ. ๒๕๕๕ สำหรับวิทยาลัยเทคนิคและวิทยาลัยการอาชีพ. (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา. ๒๕๕๕). หน้า ๕๔.

^๖ พระธรรมปิฎก. การศึกษาเพื่ออารยธรรมที่ยั่งยืน. (กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพุทธธรรม. ๒๕๓๙). หน้า-.

^๗ เอกชัย คະชาวงค์, “การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารกับการปฏิบัติตนตามหลักไตรสิกขาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม”, วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๘). หน้า ๑๘

^๘ ธีรวุฒิ บุญยโสภณ. “เผยข้อมูลตอกย้ำปัญหาการอาชีวะไทย”, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.dailynews.co.th/Content/education>. (๒ พฤษภาคม ๒๕๕๖)

ของครู การคัดสรรบุคลากรเข้าทำงาน ความประพฤติดังกล่าวของผู้บริหารและบุคลากรในด้านการงาน การบริหารการเงินตามนโยบาย โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งการดูแลปกครองนักเรียน นักศึกษาให้มีพฤติกรรมเรียบร้อย ไม่มีเหตุทะเลาะกันเองหรือต่างสถานศึกษา ทำให้ผู้บริหารต้อง คำนึงถึงการปฏิบัติในการบริหารด้วยการยึดระเบียบวินัย จรรยาบรรณและหลักธรรมในการครองคน ครองตนและครองงาน ให้ได้ และที่สำคัญต้องเริ่มต้นที่ตัวผู้บริหารก่อน

ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารในวิทยาลัย สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้ ตระหนักและนำหลักไตรสิกขามาปรับใช้ในการบริหารงานของวิทยาลัย และมีความสนใจศึกษา เกี่ยวกับความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามแนวหลักไตรสิกขา เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาวิจัยไปใช้ประโยชน์สำหรับการบริหารวิทยาลัย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๑.๒ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๒.๑ เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค กำแพงเพชรตามแนวหลักไตรสิกขา

๑.๒.๒ เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารของผู้บริหาร วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชรตามแนวหลักไตรสิกขา จำแนกตามความแตกต่างด้านปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๒.๓ เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขการบริหารงานตามแนวหลัก ไตรสิกขาของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

๑.๓ ปัญหาการวิจัย

๑.๓.๑ ความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค กำแพงเพชรตามแนวหลักไตรสิกขาอยู่ในระดับใด

๑.๓.๒ ความพึงพอใจของบุคลากรต่อการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค กำแพงเพชรตามแนวหลักไตรสิกขา ในแต่ละปัจจัยส่วนบุคคลมีความพึงพอใจอยู่ในระดับใด

๑.๓.๓ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขการบริหารของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิค กำแพงเพชรตามแนวหลักไตรสิกขา ได้แก่อะไรบ้าง

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research Methodology) ประเภท การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยศึกษาแนวคิดจากทฤษฎีความพึงพอใจ และหลักการ บริหารด้วยแนวหลักไตรสิกขา แล้วสร้างเครื่องมือการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

(Rating Scale) และคำถามปลายเปิดแบบท้าย เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีขอบเขตด้านต่าง ๆ ดังนี้

ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการวิจัยครั้งนี้ พื้นที่ที่ทำการวิจัย ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตั้งอยู่ที่ตำบลในเมืองอำเภอเมืองกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความพึงพอใจในการบริหารสถานศึกษา ตามแนวหลักไตรสิกขา ได้แก่ ศีลสิกขา สมาธิสิกขาและปัญญาสิกขา

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพของผู้เป็นกลุ่มตัวอย่าง อันได้แก่ เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งที่ดำรงอยู่ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของบุคลากรในการบริหารงานตามแนวหลักไตรสิกขา ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ในด้านศีลสิกขา สมาธิสิกขาและปัญญาสิกขา

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการศึกษา ได้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ของวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร จำนวน ๑๖๒ คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครู พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ของวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร จำนวน ๑๖๒ คน ที่ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖

ขอบเขตด้านเวลา

ในการดำเนินการวิจัย ดำเนินการตั้งแต่เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ ถึง เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖ รวมเป็นระยะเวลา ๕ เดือน

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

๑. บุคลากรที่มีเพศต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

๒. บุคลากรที่มีอายุต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

๓. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา แตกต่างกัน

๔. บุคลากรที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขาแตกต่างกัน

๕. บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหาร วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามแนวหลักไตรสิกขา แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

ความพึงพอใจ หมายถึง สภาพ คุณภาพ หรือระดับความพอใจซึ่งเป็นผลมาจาก ความสนใจต่างๆและทัศนคติที่นักเรียนและครูมีต่อการบริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร

บุคลากร หมายถึง ข้าราชการครู พนักงานราชการ ลูกจ้างประจำ ลูกจ้างชั่วคราว ที่ปฏิบัติงานในภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๑๖๒ คน

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการทุกฝ่าย ที่ทำหน้าที่บริหาร วิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร ตามระเบียบการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

การบริหารวิทยาลัยเทคนิคกำแพงเพชร หมายถึง บริหารงานใน ๔ ฝ่าย คือ ฝ่ายบริหาร ทรัพยากร ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายพัฒนากิจการนักเรียนนักศึกษา และฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ

ไตรสิกขา หมายถึง ข้อสำหรับศึกษา, การศึกษาข้อปฏิบัติที่พึงศึกษา, การฝึกฝนอบรมตน ในเรื่องที่พึงศึกษา ๓ อย่าง คือ เรื่องศีล เรื่องสมาธิ และเรื่องปัญญา

การบริหารตามแนวหลักไตรสิกขา หมายถึง การบริหารงานด้วยศีล สมาธิ และปัญญาได้แก่

๑. การบริหารงานด้วยศีล ได้แก่ การรักษากฎ ระเบียบวินัยของราชการ จรรยาบรรณของข้าราชการ ข้าราชการครู ด้วยความมุ่งมั่น

พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ การปฏิบัติตามกฎ ระเบียบวินัยของราชการ เช่น การจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบว่าด้วยงานพัสดุ การเบิกจ่ายเงินงบประมาณและการใช้จ่ายเงินตามระเบียบการเงินการคลัง การประเมินผลงานของบุคลากรตามจรรยาบรรณของข้าราชการและข้าราชการครู การปฏิบัติงานสารบรรณตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการอาชีวศึกษาและสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) การจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาและการวัดผลประเมินผลการเรียนตามระเบียบว่าด้วยการวัดและประเมินผล กระทรวงศึกษาธิการ การปกครองดูแลนักเรียน นักศึกษาตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ

๒. การบริหารงานด้วยสมาธิ ได้แก่ การปฏิบัติงานด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจเพื่อให้งานสำเร็จตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ และรับรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการปฏิบัติงาน

พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ การตั้งใจทำงานด้วยความขยัน อดทน จริ่งจืดต่อการทำงาน พร้อมเผชิญและพร้อมรับต่อความยากลำบาก ปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงาน

๓. การบริหารงานด้วยปัญญา ได้แก่ การบริหารด้วยความรู้ทั่ว รู้ชัด รู้จริง สร้างสรรค์ จัดอุปสรรค ปัญหาต่าง ๆ ได้ และมีผลงาน ผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมาย รู้จักการพิจารณา แก้ไขปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้งานสำเร็จด้วยดี

พฤติกรรมบ่งชี้ ได้แก่ การวางแผนการทำงาน การติดตามและแนวทางแก้ไขปัญหาก็จะเกิดขึ้น การหมั่นตรวจสอบ ติดตามพร้อมแก้ไขปัญหา อุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการทำงาน พิจารณามอบหมายงานให้เหมาะสมกับคน

๑.๗ ประโยชน์จากการวิจัย

๑.๗.๑ ทำให้ทราบระดับความพึงพอใจของบุคลากรในการบริหารงานตามแนวหลักไตรสิกขาของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๑.๗.๒ ทำให้ทราบความแตกต่างของความพึงพอใจของบุคลากรในการบริหารงานตามแนวหลักไตรสิกขาของผู้บริหารวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓ ทำให้ทราบปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขการบริหารงานตามแนวหลักไตรสิกขาของผู้บริหารวิทยาลัย ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

๑.๗.๔ ผลที่ได้จากการวิจัย จะเป็นสารสนเทศที่สำคัญสำหรับผู้บริหาร หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำไปพัฒนาวิทยาลัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาต่อไป